

Povišanje cen hrane letos še ni pri kraju

Načelnik Federal Reserve Boarda A. Burns sodi, da bo prodaja žita Sovjetski zvezi cene hrane doma bolj povišala, kot trdi poljedelsko tajništvo.

WASHINGTON, D.C. — Poljedelski tajnik Earl Butz je ponovno zatrjeval v zadnjih tednih, da so cene hrane v glavnem že porastle za letos in da ni pričakovati, da bi od sedaj do konca leta porast segel preko 1.5%, četudi ZDA prodajo Sovjetski zvezi nove milijone ton žita. Poznavalci položaja izven vlade v te napovedi precej dvomijo in tega dvoma tudi ne skrivajo.

Javno je povedal svoje mnenje o tem zadnji nedeljo tudi načelnik Federal Reserve Boarda Arthur Burns, ki je odgovoren s svojimi tovariši za obseg rasti obkopa denarja in raznih denarnih vlog.

A. Burns je povedal, da je pričrčan, da bodo cene hrane do konca leta porastle več, kot je trdil E. Butz. Najprej ni hotel dati nobenih točnih števil, kasneje pa je v razgovoru razkril, da pričakuje porast cene hrane do konca letošnjega leta v obsegu 2% do 2.5%. Napovedal je tudi povišanje cene gasolina za 2-2.5% v slučaju, da predsednik Ford vetira zakonski predlog o nadzoru cen olja in te dejansko sprosti.

Skok potrošniških cen v juliju za 1.2% je označil A. Burns za "začasni poraz" v boju proti inflaciji, pa ga značil za resno svarilo, da na ta boj ne smemo pozabiti, ampak vzeti "zelo resno".

Plavajoči ali drseči tečaji denarja se obnesli

WASHINGTON, D.C. — Mednarodni monetarni sklad je v svojem letnem poročilu ugotovil, da so plavajoči ali drseči tečaji valut pripomogli k dosti mirni preobrotitvi tečajev, ki jih je prinesla splošna inflacija in predvsem po četvorjenje cen olja. Kljub težavam mednarodna trgovina ni utrpela večje škode.

ZDA zagovarjajo sedanje stanje v mednarodnem monetarnem sistemu, med tem ko Francija zagovarja vrnitev k trdnemu tečaju posameznih valut, če le mogoče vezanim na — zlato. ZDA se temu odločno upirajo.

Jelena Saharova v Italiji

FIRENCE, It. — Jelena Saharova, žena znanega sovjetskega atomskega fizika Andreja Saharova, ki je znan vodnik skupine protonskega intelektualcev, je srečno prispela sem in se od peljala v Sieno na zdravljenje oči. Pričakuje, da bo ostala tam do novembra.

Dr. A. Saharov je pred 9 meseci zaprosil dovoljenje za odhod svoje žene na zdravljenje v Italijo, pa so to ponovno odklonili, pretekli mesec pa ga končno le dali. Jelena se je pripeljala v Firence z vlakom iz Pariza, kamor je priletela iz Moskve.

Vremenski prerok

Delno oblačno, soparno s 50% verjetnosti dežja. Najvišja temperatura okoli 85°F.

Izabela Peron se je za enkrat obdržala

BUENOS AIRES, Arg. — Predsednica republike Izabela Peron je s svojimi kandidati prodrla pri volitvah novega vodstva Peronistične politične organizacije, toda šele potem, ko je skoraj polovica delegatov, ki so bili proti njej, zborovanje zapustila.

Izabela Peron je bila znova izvoljena za predsednico peronistične stranke, ki pa je notranje razklana v času, ko bi najbolj potreboval enotnosti in skupnega dela za politični mir in za gospodarski napredek Argentine, ki se že nekaj časa nahaja v hudi notranji krizi.

Mobil Oil Corporation proti ukinitvi nadzora

Načelnik Mobil Oil Corporation Rawleigh Warner Jr. je proti neposredni ukinitvi nadzora nad oljem, ker bi to utegnulo zavreti oživiljanje gospodarstva.

NEW YORK, N.Y. — Ko predsednik ZDA Gerald R. Ford izjavlja, da bo vetiral zakonski predlog o podaljšanju nadzora nad cenami olja, ki ga mu bo Kongres poslal te dni čez, da je to koristno in nujno, ko Kongres ni pristal na nobenega njegovih kompromisnih predlogov, se je oglašil s svarilom načelnik ene velikih oljnih družb, kar bi bilo komaj mogoče pričakovati.

Načelnik Mobil Oil Corporation Rawleigh Warner Jr. je prvi od voditeljev oljnih družb, ki se je oglašil proti načrtu predsednika G. R. Forda, ki ga sicer podpirajo direktor Zvezne energetske uprave F. Zarb, notranji tajnik R. Morton, zakladnik tajnik W. E. Simon in predsednikov glavni gospodarski svetovalec A. Greenspan.

R. Warner Jr. pravi v pismu Kongresu, da bi takojšnja ukinitve nadzora nad cenami olja stala potrošnike v ZDA letno okoli 8 milijonov dolarjev, če bi predsednik ukinitel \$2 carine na vsak uvoženi sod olja. Učinek tega povišanja ni mogoče v celoti predvideti. More sprožiti povišanje cen, zahtevo po povišanju plač in izgubo nekaterih delovnih mest. Warner se zavzema za postopno odpravo nadzora nad cenami olja, ki bi ne imela tako naglega in ostrega vpliva na narodno gospodarstvo.

I. Gandhi na večerji pri poslaniku Saxbeju

Prvič, odkar je W. Saxbe poslanik v New Delhiju, je prišla k njemu na večerjo predsednica vlade Indira Gandhi.

NEW DELHI, Ind. — V nedeljo je predsednica indijske vlade Indira Gandhi prišla prvič na večerjo k ameriškemu poslaniku ZDA Williamu B. Saxbeju v ameriško poslaništvu. Ta je večerjo pripravil uradno za kong. E. Cedeberga, republikanca iz Michigana. Obisk Indire naj bi bil znak dobre volje do ZDA in želje po izboljšanju medsebojnih odnosov, ki niso ravno posebno dobri.

Hindujski list v Madrasu je objavil, da pojde indijski zunanji minister Y. B. Chavan na obisk v Washington v dneh 6. in 7. oktobra letos, kjer se bo udeležil sestanka skupne Indijsko-ameriške komisije za izboljšanje odnosov med obema deželama. Chavan je imel namen priti v Washington že v preteklem marcu, pa je svoj obisk odložil, ko so ZDA obnovile dobave orožja Pakistanu.

Indira Gandhi je v razgovoru na NBC preteklo nedeljo obljubila, da bo Indiji vrnila demokracijo, ni pa povedala kdaj. Razgovor je bil pripravljen preko satelita med Washingtonom in New Delhijem preteklo sredo. Očitno je, da hoče Indira Gandhi izboljšati mnenje o sebi v ZDA in ostalem zahodnem svetu, ki jo skoraj dosledno označuje za diktorstvo Indije.

Del zdravnikov v Kanadi zanemarljivo izpopolnjevanje

VANCOUVER, B.C. — Na letnem zborovanju College of Family Physicians of Canada je dr. Bette Stephenson, bivša predsednica Canadian Medical Association, dejala, da se kakih 20% kanadskih zdravnikov ne briga za izpopolnjevanje v skladu z napredkom medicine v strokovnih tečajih.

Po njeni sodbi se jih vsaj del zanima za napredek v strokovnem časopisju, toda vse preveč je še vedno takih, ki kažejo do napredka brezbrzičnost. Po sodbi dr. B. Stephenson bi morale strokovne organizacije in oblasti poskrbeti, da bi vsi zdravniki bili sproti seznanjeni z napredkom medicine.

Zadnje vesti

ATENE, Gr. — Vlada je soglasno sklenila pomilostiti na smrt obsojene G. Papadopoulosa, S. Patakosa in N. Makarezosa na dosmrtno ječo. V političnih strankah je pomilostitev treh vojaških vodnikov, ki so izvedli aprila 1967 prevrat, nalletela na precejšnjo nejevoljo in odpor.

LUSAKA, Zamb. — Predsednik Zambije K. Kaunda in predsednik vlade Južne Afrike J. Vorster sta se včeraj zelo prizadevala za uspeh konference med predstavniki bele vlade Rodezije in med predstavniki tamkajšnje črne večine. Kljub vsemu se zdi, da konferenca ne bo uspeła, predvsem zato, ker med črnimi predstavniki ni soglasja.

BEOGRAD, SFRJ. — Predsednik Tito je sprejel ameriško kongresno delagacijo pod vodstvom C. Alberta, ki je po svojem obisku v Sovjetski zvezi in Rumuniji prišla v Jugoslavijo.

VIENTIANE, Laos. — Predsednik vlade Suvana Fuma je dejal, da ima Laos še vedno tridelnno nevtralnno vlado, četudi so pripadniki Pathet Lao pretekli teden prevzeli vso oblast tudi v zadnji pokrajini Vientiane, kjer so bili na oblasti nacionalisti. Seveda so to le besede, vsa nekdanja francoska Indokina je zdaj trdno v oblasti komunistov.

JERUZALEM, Izr. — Pogajanja med Izraelom in Egiptom napredujejo in so po sinočnjem poročilu dosegli sporazum o črti, do katere bodo egiptski čete prišle na Sinaju v okviru novega sporazuma. Trdijo, da potekajo pogajanja tako uspešno, da bodo verjetno že v petek zaključena. Kissinger je po včerajšnjih razgovorih v Jeruzalemu odletel danes spet k Sadatu v Aleksandrijo.

Antonio de Spinola za demokratično osvobodilno gibanje

RIO DE JANEIRO, Braz. — Gen. Antonio de Spinola, prvi portugalski predsednik po vojaškem prevratu lani v aprilu, ki je zbežal letošnjo pomlad po neuspešnem uporu iz Portugalske, je pozval Portugalce v "demokratično osvobodilno gibanje".

To naj reši Portugalsko pred anarhijo in komunizmom, je dejal general, ki je bil aprila 1974 na čelu vojaških prevratnikov.

PORTUGALSKA VLADNA KRIZA SE NI REŠENA

Napovedi, da bo vladna kriza na Portugalskem rešena čez konec tedna, se niso izpolnile, ko se predsednik vlade Gonalves upira odstopu s podporo Komunistične partije in dela vojaštva.

LIZBONA, Port. — Odpor proti levičarski vladi Gonalvesa je rasel iz tedna v teden, iz dneva v dan v taki meri, da je postalo očitno, da je nujna sprememba. Vprašanje je, ali je to možno izvesti mirnim potom ali bo prišlo do nasilja. Koncem tedna so vsi pričakovali rešitev krize, ko so vojniki pritiskali na predsednika republike Gomesa, da sedanjo vlado odpusti in imenuje novo. Na splošno so pričakovali, da bo predsednik nove vlade gen. Carlos Fabia, načelnik armadnega glavnega stana. V njej naj bi bili poleg vojakov tudi politiki; trije ministri bi naj bili socialisti, dva člana ljudske demokratične stranke in eden komunistične.

Predsednik republike Costa Gomes je upal, da bo Gonalves prostovoljno odstopil, kar je sicer pretekli petek tudi namignil, ko je dejal, da je vsega sit. Naslednji dan se je premislil in za svoj odpor dobil nekaj podpore pri delu vojakov in seveda pri komunistični partiji, ki je objavila, da bo pozvala svoje borbene oddelke v pripravljenost.

Trojka, ki naj bi po sklepu zbora Vojaškega gibanja vodila deželo, je dejansko propadla, ker v njej ni enotnosti. Gen. Carvalho je namreč nastopil proti Gonalvesu, med tem ko ga je nato dejansko vzeli nadzor nad

varnostnimi oddelki, ki so mu bili dotlej podrejeni. Del so jih vključili v osnovne enote, del pa jih je prišlo neposredno pod vodstvo predsednika Gomesa, ki je uradno načelnik glavnega stana vseh oboroženih sil. Od teh je armada najbolj umirjena, v njej prevladujejo zmerni oficirji, med tem ko sta vojna mornarica in letalstvo bolj na levo. V njih ima Gonalves največ podpore.

Vojaški revolucionarni svet, ki ga sestavlja 28 oficirjev vseh treh rodov oboroženih sil in ki govori v imenu številnejšega zbora Gibanja oboroženih sil, se je včeraj zbral na zasedanju, da bi rešil vladno krizo. Na seji so bili tudi oficirji, ki so nastopili proti predsedniku vlade in zahtevali njegov odstop, pa bili zato iz revolucionarnega sveta začasno izključeni. To skupino vodi maj. Ernesto Melo Antunes, ki je bil nekaj časa v Gonalvesovi vladi zunanji minister.

Ta skupina oficirjev je pridobila za svoje stališče, kot trdi, nad 80% vseh vojakov in je zato od predsednika republike Gomesa zahtevala, da vlado Gonalvesa odpusti do konca tedna, oziroma do včeraj, ker da ga bo sicer odstranila sama s silo. Ko je Gonalves svoj odstop odklonil, je Gomes sklical Revolucionarni svet, da bi našel rešitev novemu položaju, pa do te ni mogel. Objavili so, da se bo ponovno sestel prihodnji teden. Dotlej vsaj se bo kriza nadaljevala, z njo pa se slabšal gospodarski in politični položaj, pa tudi razmere v Angoli in na Timorju, kjer Portugalska zaradi težav doma ne more ukrepati.

Med tem je prišlo do novih nemirov in izgrediv v severnem delu Portugalske (Severno od Lizbone — glej zemljevid!). Protikomunisti so v mestecu Leiria uničili glavni urad levičarske stranke, ki podpira komuniste, ko je vojaštvo preprečilo uničenje komunističnega središča preteklo nedeljo ponoči.

Brežnjev baje nestrpen
WASHINGTON, D.C. — V diplomatskih krogih hoti krožijo govorice, da je sovjetski voditelj Leonid I. Brežnjev nestrpen in nejevoljen, ko ZDA nadaljujejo s pripravami za obisk predsednika G. R. Forda v LR Kitajski letošnjo jesen, med tem ko je

Iz Clevelanda in okolice

Uprava AD išče raznašalce— Uprava Ameriške Domovine išče raznašalce lista za St. Clair Avenue naselbino. Kličite tel. 431-0628.

Napredovanje rojaka— Adolf Perles, slovenski rojak, ki je prišel v ZDA preko begunskih taborišč po drugi svetovni vojni, je bil zadnjih 15 mesecev starejši podpredsednik Cardinal Federal Savings, sedaj je bil imenovan za izvršnega podpredsednika Metropolitan Savings Assn. Cestitamo in mu želimo še novih uspehov!

Pozdravi iz Slovenije— Joseph in Mary Zakrajsek z Babbitt Road pošljata prijateljem pozdrave iz Nove vasi pri Rakeku v Sloveniji.

Pozdravi iz Las Vegas— Carolina Sever pošlja pozdrave iz Las Vegas v Nevadi.

Cepljenje— Mestni odbornik R. Novak sporoča, da bo v dneh 3, 4. in 5. septembra v Soli East Madison na Addison Road od 11. dopoldne do 3. popoldne cepljenje otrok proti difteriji, oslovskemu kašlju, tetanusu, poliu in kozam. Starši so pozvani, da pripeljejo svoje otroke, ki še niso cepljeni proti tem boleznim. Cepljenje je brezplačno.

Zalostna vest— Mrs. Matilda Tavčar iz Meadville, Pa. sporoča, da je njen mož Ignac Tavčar dobil sporočilo, da mu je v Podgori pri škofiji Loki umrl oče v visoki starosti 88 let.

Sestanek— Pripravljeni odbor za Baragov dan ima v sredo, 27. avgusta, ob 8. zvečer sestanek pri Mariji Vnebovzeti. Vsi odseki vabljeni.

Škoda neurja v nedeljo cenjena na 10 milijonov— Nedeljsko neurje, največje in najhujše, kar ga mesto pomni v zadnjih desetletjih, je povzročilo okoli 10 milijonov dolarjev škode. Župan Perk se je obrnil po pomoč na državno vlado v Columbusu in pozval predsednika ZDA, da Cleveland proglasi za področje velike nesreče, s čimer bi dobilo pravico do podpore za obnovo in popravilo škode in zveznih sredstev.

Truplo Jacqueline Boomer so našli—

Truplo 9 let stare Jacqueline Boomer, ki jo je deroča voda v nedeljo potegnila v odprtino kanala, so našli včeraj jutraj ob koncu kanala v Metroparku v Brooklynu, kake dve milj od kraja, kjer jo je voda odnesla. Z rokami se je držala okoli drevesa, kar dokazuje, da je morala biti še živa, ko jo je voda prinesla do tja. Kljub vsem naporom in obilni pomoči prebivalstva so prišli reševalci prepozno.

Bomba v Lakewoodu— Clevelandski policiji je uspelo odstraniti močno dinamično bombo, postavljeno pred hišo na 1428 Lakeland Avenue, dve minuti pred eksplozijo. Bomba je bila nastavljena pred hišo staršev Ronaldha H. Sullenberga, ki je glavna priča v kraji žganih pijač v skupni vrednosti kakih \$40,000 iz tovarnjaka. Sodna razprava je določena za 15. september pred zveznim sodiščem v Akronu. Lt. Edward Kovacic, načelnik znanstvene preiskovalne skupine policije, je dejal: Skoro bi nas bilo odneslo.

njegov obisk v ZDA še vedno negotov in zavrt v meglo.

MOSKVA PRIGANJA ZAHODNE KOMUNISTIČNE PARTIJE V REVOLUCIONARNI NAPOR

Znani strokovnjak za Sovjetsko zvezo Victor Zorza je 14. avgusta objavil v Washington Post članek pod naslovom "Moskva potiska revolucijo", v katerem se sprašuje, ali bodo zahodne komunistične partije sledile moskovskemu pozivu in pritisku ali bodo še dalje ubirale po poti, na kateri so bile zadnjih 10 let.

Moskva je nad eno desetletje pozivala Komunistične partije v zahodnih državah k umirjenosti in k mirni poti v socializem. Pred polomom socializma v Čilu je tega stavljala za zgled vsem, ki so zagovarjali nasilno revolucijo. V začetku letošnjega avgusta je "Pravda", glavno glasilo Komunistične partije Sovjetske zveze, objavila na presečenju komunističnih voditeljev na Zahodu sestavek, v katerem poziva zahodne tovariše k hitrejšemu in odločnejšemu korakanju v socializem.

Voditelj francoske Komunistične partije Georges Marchais je članek v Pravdi označil za "nepomemben zgodovinski esej", kar pa mu utegne biti žal, trdi V. Zorza. Pri tem opozarja, kako so bile v preteklosti začete spremembe krenilejske politike s prav sličnimi "zgodovinskimi esejji".

Victor Zorza sodi, da je v Kremlju trenje med skupirjo, ki hoče izkoristiti detento za moskovske cilje, in skupino, ki hoče izrabit sedanje težave zahodnega "kapitalističnega" sveta za pospeševanje socializma, oziroma komunistične revolucije.

Prvo skupino naj bi vodil Brežnjev, ki poudarja, da po-

večanje trgovine z Zahodom omogoča rast sovjetskega gospodarstva, predvsem industrije, ki je podlaga za močne oborožene sile. Sodelovanje z Zahodom je po sodbi te skupine treba ohraniti tako dolgo, da bo Sovjetska zveza prehitela in preseгла Zahod.

Druga skupina, ki jo naj bi vodil znani sovjetski komunistični ideolog in teoretik Mihail Suslov, je na stališču, da nudi sedanja "kriza kapitalizma" redko priložnost za pospešitev tega, kar komunisti imenujejo "revolucionarno transformacijo" na Zahodu.

V začetku letošnjega leta je očitno prevladovala prva skupina z Brežnjevim na čelu in je moskovsko časopisje to tudi pokazalo, ko je zahodne tovariše pozivalo k umirjenemu delu, ker da "čas še ni do-

zorel..." Članek v Pravdi, ki je omenjen v začetku, je objavil, da je "čas zrel" in da so samo "zmerni" v komunističnih partijah Zahoda, ki zadržajo revolucionarne možnosti množic... "Pravda" po vsem sodeč misli pri tem na francoske in italijanske tovariše, ki zagovarjajo stališče politične poti in političnih sredstev za uvajanje socializma, ko se je sama postavila na stališče, da je "čas zrel" za uporabo revolucionarnih sredstev...

Komunistične partije v zahodnih državah proučujejo položaj in bodo verjetno v kratkem morale zavzeti stališče do moskovskega poziva, četudi rade poudarjajo, da so v svojih odločitvah neodvisne od Kremlja. "Pravda" v svojem sestavku prav nič ne skriva, da velja ta za vesoljni komunistični svet.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

- Združene države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
- Kanado in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States: \$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months
- Canada and Foreign Countries: \$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months
- Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 131 Tuesday, Aug. 26, 1975

Moskva zoper Fatimo

Po vseh znakih razvoja dogodkov sodeč sta se na Portugalskem spoprijela — po primerjavi iz Sv. pisma — David in Goljat. Na eni strani vsa ogromna moč, politična, vojaška in denarna komunističnega imperija v Kremlju, z diktaturo proletariata in materialističnim brezboštvo na svojem praporu, na drugi strani portugalski narod, ki veruje v politično in vsako drugo svobodo in versko prostost. Kar se dogaja na Portugalskem, je prava konfrontacija in dejanski spopad med komunistično partijo Portugalske, ki je čisto očitno eksponent Moskve, ter skupino komunistično usmerjenih oficirjev, ki jih tudi bogato podpira Moskva, in portugalskimi ljudskimi množicami, ki so pri nedavnih volitvah komunistem zavrgle z veliko večino.

To je na zunaj, kar svet vidi in o tem govori in piše. V skritem ozadju, nevidno očem, pa se bje boj med Satanom in Marijo, ki je kači glavo strla. Zakaj Portugalska je na poseben način Marijina dežela: ali bo tu vladala verska svoboda in Duh božji, začetnik vsega pravičnega in dobrega, ali pa komunistično diktatorsko nasilje protiverskega marksizma, satanistični izrodek teh neskočnih vrednot, začetnik krivdičnosti in vsega zla.

Podoba je, da je moskovski komunistični val zadel ob zidove Marijine bazilike v Fatimi in se začel ustavljati. Ta bazilika stoji na kraju, kjer se je l. 1917 nebeška Gospa prikazovala trem pastirčkom. Bilo je ravno v času, ko so se v Rusiji godile usodne spremembe in je končno komunistem prevzel oblast v ozemeljsko največji državi na svetu. Bil le usoden čas za ves človeški rod in danes doživljamo po vsem svetu težke posledice tedanjih dogodkov v Rusiji.

Ona prikazovanja nebeške Gospe v Fatimi so dovolj znana; tudi je bilo razglašeno, kaj je Marija govorila. Ta stvari oni bo ob tem zamahnili z roko čes, to so bajke, neresne stave, domislice prenapetih in versko pretiranih ljudi, ki hočejo videti čudeže, kjer jih ni. Pa ni čisto tako! Katoliška Cerkev je skrajno previdna in izredno stroga pri raziskavah takih dogodkov, kot je bil eden v Lurdu, drugi v Fatimi. Če jim prizna verodostojnost in to razglasi, se lahko mirno zanesemo, da je res.

Marija je v Fatimi naročila pastircem, naj molijo za Rusijo in naj to njeno naročilo povedo tudi drugim, da bodo molili za Rusijo. Napovedala je, da se bo Rusija spreobrnila in bo potem vladal na zemlji mir. To sta glavni točki Marijinega prikazovanja, obe se pa nanašata na Rusijo. Je torej med Fatimo in Rusijo izrazita in močna notranja vez, ki prihaja na površje prav v tem času sovjetskega (ruskega) naskoka na deželo in narod, kjer Fatima leži.

Komunistični napad na Portugalsko je bil v Moskvi skrbno in obširno pripravljen. Za tamkajšnje svetovno centralo za eskpanzijo komunizma je odločilne važnosti, ali ga bo uspelo ustoličiti na eni najvažnejših točk zapadnoevropskega kontinenta — na Iberskem polotoku, ki kontrolira Atlantik in zlasti vstop v Sredozemlje. O tem zgovorno pričča španska državljanska vojna v tridesetih letih, ko je šlo tamkaj za zmago komunizma in je Moskva pošiljala tja vodilne komuniste z vsega sveta (tudi Tito je bil tam!), da bi zagotovila komunistični uspeh. Toda vsa prizadevanja so propadla.

Sedaj je zopet prilika in takratni poraz je treba popraviti. V ta namen je Moskva po padcu Salazarjevega režima spomladi 1974 svoje poslanstvo v Lizboni prepravila s treniranimi agenti, temeljito izšolala vodjo portugalske partije Cunhala v sami Sovjetiji in ga celo poslala na Kubo, da bi se tam nacionalnostna bratranca (špansko-portugalska) Castro in Cunhal temeljito zmenila, kako se izvede nasilni prevzem oblasti po partiji. Ves ta aparat se je lotil dela, pomagali so mu levo usmerjeni oficirji, iz Moskve pa je deževal denar v milijonih. Vse je kazalo, da je komunistični prevzem oblasti zagotovljen; volitve, kper je partija temeljito pogorela, so potisnili v stran, Moskva nadaljuje s svojim načrtom.

Toda znaki kažejo, da se stvari ne razvijajo po teh načrtih. Vzdignilo se je portugalsko ljudstvo v velikih množicah, začelo z obsežnimi demonstracijami in razdejanjem komunističnih središč; med oficirji se je pojavila opozicija proti komunistično usmerjenemu vodstvu in pridobiva na moči in vplivu; verno ljudstvo, ki se aktivno bori zoper zlo, roma s svojimi škofi in duhovniki v Fatimo, da bi tam izprosili svobodo za svojo domovino in posebej svobodo za svojo vero v Boga in Marijo. Oni dan smo brali, da se je zbralo v Fatimi nad pol milijona vernih ljudi, kjer so v nočni procesiji molili in prosili božje pomoči. To je mogočna in zvesta armada, ki ve, kaj hoče.

Ko so evropske dežele končno spoznale, za kaj gre, so obljubile demokracijo, protikomunističnim strankam in Portugalski svoje sodelovanje. Tudi Amerika se je oglasila, resno posvarila Sovjete, naj ustavijo svoj naskok na Portu-

galsko, tej deželi pa obljubila obširno ekonomsko pomoč po zmagi nad komunizmom. Ti ukrepi svobodnega sveta, ki se zdi, da so prišli še pravočasno — čeprav pozno — spodbujajo portugalsko ljudstvo k vztrajnemu, aktivnemu odporu, kar je najboljše poročilo, da Moskva ne bo uspela.

Tako je na zunaj. Znotraj pa se odigrava aktivna konfrontacija ideoloških sil med Fatimo in Moskvo. Ne pozabimo: Marija je kači (zlu) glavo strla — po poročilu iz Pisma. Kdo more opravičeno reči, da bi ne strla glave zlu tudi v naših dneh, v borbi med Fatimo in Moskvo?

L. P.

BESEDA IZ NARODA

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

CHICAGO, Ill. — (LXVI.) — V juniju smo se preselili v Peggez pri Lienzu. Naselili so nas v taborišču, kjer so bili preje Vlasovci, Kozaki in drugi ruski begunci ter vojni ujetniki. Nemci so jih izstradali, zmrazjena trupa so pometali iz vagonov in jih pokopali v masovni grob na levem bregu Drave. Tam so pokopani tudi tisti, ki so napravili samomor, ker niso hoteli iti nazaj v deželo, katero so nad vse ljubili, a je vladal tam trinog Stalin, popolnoma enak krvavemu tiranu Hitlerju.

Krasna je okolica Lienza ob Dravi. Visoke gore, najvišji je Grossglockner. Še danes so tam v okolici imena vasi in hribov, ki imajo slovenski izvor.

Tudi Tirolci so bili izredno dobri. Prišli smo torej v leseno mesto. Nas Stajerce so dali v barako št. 8/A. Poleg nas je bila tudi baraka št. 8, ki je služila za zapore. Največkrat so bili tam na hrani ljudje, ki so na "črno" prišli iz sosednje Italije. Prva noč v taborišču. Postelje v "štuka dva", nekaj plesnjive in zmečkane slame. Trudni smo bili, pa je malokdo spal. V baraki so bile stenice. Začel se je boj, ne boj, mesarsko klanje. Mene je niso dotaknile, menda imam bolj kisló kri. Druge so pikale, la je bilo premetavanje in tudi kakšna kletvica. Eden se je bal v naši sobi, ki je bila dolga na osem ljudi: "Pri mej krčen duš, dvajset sem jih zdobil." Drugi je rekel, da jih je uničil kar sto. Seveda, nihče jih ni štel. Drugi dan so prišli Angleži, ki so imeli upravo v rokah, z razkužilom. Pomagalo je, tenice so se morale umakniti. Tudi svežo slamo smo dobili in vsak po eno koco.

Po hrano smo hodili v glavno kuhinjo. Naša posoda je bila nepravilna: navadna pločevinasta konzervna škatla. Dobili smo kavo, vsaj rekli so, da je bila. Opoldne pa neka juha, boljše, v kateri so plavalí kosi zelenjave. Kuhinjo so vodili Rusi, tudi taboriščni vodja je bil Rus iz časov carske Rusije. Kruha je bilo malo. En kilogram kruha na 10 oseb... Rekli so, da je imela vsa hrana, katero smo dobili dnevno, okrog 800 kalorij. To bi gledali oni, ki so imeli v Ameriki vsega dovolj, pa so gojrnjali. Hrano smo dobivali z angleškega skladišča. Rekli so nam pozneje, da je bila tam "črna borza", zato za nas ni ostalo mnogo. (Dalje)

V našem velenestu, oziroma v naši slovenski naselbini ni kaj prida novic. Naši romarji v Baragovo deželo so se zadovoljni in srečni vrnili v nedeljo, 10. avgusta, okrog 10. ure zvečer. Vsak je odnesel lepe vtise in te sem zbral ter ste jih lahko brali v posebnem dopisu. Večkrat sem slišal te dni: Slovenci smo lahko ponosni na škofa Friderika Baraga. Pripovedovali so mi, kako Angleži v Baragovi deželi cenijo spomin na svetniškega apostola Indijancev. Tudi niso mogli prehaliti župnika v Calumetu, Mich., ki je slovenskim romarjem pripravil prisrčen sprejem; pray tako si je osvojil srca vseh osmi naslednik Friderika Barage, škof Salatkva v Marquetteu.

Čigav svetnik bo Friderik Baraga, večkrat kdo vpraša. Nekdo je trdil, da bo angleški svetnik. Naj povem svoje mnenje. Baraga, ko bo povisan k časti oltarja, bo predvsem svetnik verske katoliške Cerkve. Slovenci imamo pravico, da si ga lastimo kot svojega svetnika. Izšel je iz vrst majhnega, svetu takrat skoraj neznanega slovenskega naroda. Ni bil le misijonar med mnogimi, zapostavljenimi Indijanci, katerim je postal vse, ampak je tudi mnogo doprinesel k ameriški kulturi, ko je pisal in izdal za Indijance slovarje in verske knjige v njihovem jeziku. Temeljito je obvladal vsaj šest jezikov.

Akcijo za Baragovo beatifikacijo so začeli ne Amerikanci, ampak slovenski duhovniki-frančiškani na Ameriških Brezjah, v Lemontu. Od tod je šel klic: Baraga na oltar! Pri Sv. Štefanu v Chicagu je bila ustanovljena pred 45 leti Baragova zveza. "Ave Maria", verski mesečnik, katerega je ustanovil pokojni p. Kazimir Zakrajšek, je vse od takrat do danes vzpodbujal slovenske rojake, da bi se zatekali v molitvah k škofu Frideriku Baragi. Slovenci duhovniki, pa tudi laiki, med njimi naš baragoslovec g. inž. Jožef Gregorich, so zbirali podpise ter jih izročili marquetteškemu škofu Noa, da bi začel proces za Baragovo beatifikacijo. Ko bo upamo, da ne bo predolgo, proglašen za blaženega, bodo tudi slovenske škofije poleg marquetteške deležne časti, da bo darovana maša njemu v čast. Seveda tudi Angleži so veliko storili, da je sedaj postopek v Rimu pred pristojnimi cerkvenimi oblastmi. Naša dolžnost je, da se kot Slovenci priporočamo v vseh stiskah k Frideriku Baragi, da izprosimo čudeže, ki so za proglasitev za blaženega potrebni. — Seveda, ne pozabimo tudi na škofa Antona Martina Slomška.

Te dni je leto dni, odkar je prišla v državi Illinois delovata državna loterija. Bo prinesla precej milijonov v državno blagajno. Kaj, ko bi vsaj nekaj milijonov šlo v pomoč katoliškim šolam? Pravijo, da je nad 3 milijone dobitkov nedvignjenih. Menda ljudje ne potrebujejo denarja.

Telephone Bell Co. hoče s 1. septembrom dvigniti cene telefonskim klicem. Povišek naj bi znašal 63 milijonov.

Učitelji tudi niso zadovoljni s plačami. Hočejo vsaj 10% poviška. Grozijo s štrajkom, ko bo pričela šola.

Letos poteče 40 let, odkar je kongres 14. avgusta 1935 izglasoval Social Security Act, katerega je podpisal predsednik Franklin D. Roosevelt. Temu zakonu so sledili še drugi zakon, o brezposelnosti, o podpori za onemoglo, revne (Welfare). Vse to je bilo uvedeno v času demokratičnih predsednikov. Kar se tiče socialne zakonodaje, je majhna Avstrija na prvem mestu, bogata Amerika pa na četrtem mestu od zadaj.

Čigav svetnik bo Friderik Baraga, večkrat kdo vpraša. Nekdo je trdil, da bo angleški svetnik. Naj povem svoje mnenje. Baraga, ko bo povisan k časti oltarja, bo predvsem svetnik verske katoliške Cerkve. Slovenci imamo pravico, da si ga lastimo kot svojega svetnika. Izšel je iz vrst majhnega, svetu takrat skoraj neznanega slovenskega naroda. Ni bil le misijonar med mnogimi, zapostavljenimi Indijanci, katerim je postal vse, ampak je tudi mnogo doprinesel k ameriški kulturi, ko je pisal in izdal za Indijance slovarje in verske knjige v njihovem jeziku. Temeljito je obvladal vsaj šest jezikov.

Smo v dobi neviht. Vsako leto je ubitih od strela okrog 400 Amerikancev. Povprečna nevihta sprosti toliko energije kakor 20-kilotonska atomska bomba. Blisk, ki ga vidimo, je večkrat nad 3 milje dolg. Blisk, ki švigne iz nižjega oblaka v višino ali na zemljo, ima 200.000 amperov. Zarnica za 100 watov je manj kot 1 amper.

Med sosedbi. — "Kaj je bil Tvoj mož doma po poklicu?" "Zvinovodnik." "Ne izgleda." "Kje se je naučil tega poklica?" "Pri konjederu."

Mislím, da bo kar dosti za danes.

Lep pozdrav vsem
"Toti Stajerc"

Romanje in spomini

CLEVELAND, O. — Tako naglo beži čas. Iz hude poletne vročine prihajamo v dneve, ki že barvajo prvo listje in prinašajo zrelost. Preko gozdov že prihaja jesen.

Ze nekaj let v septembrskih dneh poromajo člani clevelandskega društva slovenskih protikomunističnih borcev z mnogimi drugimi Slovenci k žalostni Materi božji v Frank. V tisti lepi samoti, v preprosti cerkvi se spominjamo vseh, ki smo jih izgubili v strašnih letih revolucije, vseh, ki so izginili iz tega življenja v letih po revoluciji doma in nihče ne ve za njih grobove, pa tudi vseh tistih Slovencev, ki so odšli od nas v njihovih tridesetih letih. Zgubili smo jih na naši skupni poti. Hodili so z nami, se mučili z nami in odšli, ko je prišel njih čas. Med zadnjimi v tej dolgi vrsti Vuk Rupnik, s slavo ovenčan domobranski poveljnik. Odšel je kot tisti, ki jih je nekoč vodil.

Tridesetletno velike bridkosti smo obhajali letos. Z različnimi spominskimi dnevi smo se lotaknili preteklosti in tisočev tisočev mrtvih v njej. Odšli so v večnost, proti kateri počasi vsi stopamo. Ločevamo se, da se spet najdemo.

Tudi letos bo sv. mašo za vse mrtve daroval rev. dr. Pavel Krajnik. Zgodaj popoldne bodo kakor vedno pete litanije. Upajmo, da bo lep dan omogočil tudi križev pot, ki se tako lepo vije ob gozdnati poti.

Naj se vsi, ki se žele romanja udeležiti z avtobusom, takoj prijavijo. Prijave sprejemajo: Frank Tomine, 361-5806, Lojze Bajc, 486-3515, Vinko Rožman, 881-2852, Alice Arko, 341-7540. Karel Mauser

Ludvik Kolman - sedemdesetletnik

Waukegan, Ill. — Planina pri Sevnici je visoka planota s sadovnjaki in vinogradi, ki jo obkrožajo nepregledni gozdovi. Na južni strani se dviguje znano Bohorsko pogorje (glavni vrh, Bohor, je visok 1023 m), proti severu pa je do Celja kakih 30 km; nekoliko proti zahodu je staroznani Jurkloster, kjer je bil vseh lep samostan kartuzijanskega reda. V tem lepem predelu Stajerske je bilo rojen več uglednih in znamenitih mož, ki so bili vedno ponosni na svoj rojstni kraj, na svojo rodno grudo.

Vrh na Planini (pri Sevnici) je med drugimi dal tudi dva moža, ki sta vsak po svoje zaslužna za slovenski narod. Iz Kolmanove družine z Vrha, kjer je bilo šestnajst otrok, je Vinko postal duhovnik in je umrl pred tremi leti kot zlatomastnik in prodekan v Kozjem, Ludvik pa je bil sedemdesetletnik življenjski jubilej. Nihče ne bi Ludvik prisodil teh let, kajti njegov obraz, njegov korak, posebno pa bistro presojanje, globokega doumevanja in razglabljanja, izdajata precej mlajšega moža.

Ludvik Kolman se je z ženo Maro in družino leta 1950 nase-

lil v Waukeganu, Illinois. Osem otrok jima je Bog dal: Joška, Mojca, Frančka, Lučka, Jelko, Metko, Alenko in Janeza - sama lepa slovenska imena.

Luč sveta je Ludvik Kolman zagledal 31. avgusta 1905. Po maturi, ki jo je opravil na humanistični gimnaziji v Mariboru, se je vpisal na dunajsko univerzo za študij kemije. Po enem letu študija na Dunaju je prišel v Ljubljano, kjer se je vpisal na juridično (pravno) fakulteto ljubljanske univerze, kjer je diplomiral - cum laude - leta 1932.

Kot akademik je bil Ludvik aktiven v vseh katoliških akademskih društvih in je bil v letu 1929 predsednik Akademске zveze. Pod Živkovičevim režimom so ga neprestano preganjali zaradi aktivnosti v katoliških društvih in zaradi protestov proti režimu.

Obrambo doktorske disertacije mu je preprečil vpoklic k vojakom. Po končanem roku, ki ga je služil pod gen. Mihajlovičem, je bil po smrti kralja Aleksandra aktiviran in je bil adjutant polkovnika Kostića v celjskem polku. Medtem je naredil v Skoplju kapetanski izpit. Tako se je pričela vojaška kariera kapetana in jurista Ludvika Kolmana.

Ko so leta 1941 Nemci vdrlí v Jugoslavijo, je bil Kolman s celim bataljonom zajet pri Sisku. V zmešnjavi je s celim bataljonom ušel in prišel do Zagreba, kjer so jih Hrvatje razorožili. Kljub vsem težavam, je srečno prišel peš do Celja in domov na Vrh. Že na tej poti se je pričela Ludvikova protikomunistična borba. Med njegovimi "bivšimi vojaki" se je vedno bolj kazal komunistični duh. Že takrat je svaril rojake, naj ne nasedajo idejam in obljubam "Osvobodilne fronte".

Vrnil se je v Ljubljano na svojo službo na banovino, od tam pa hodil čez mejo na Stajersko, da bi organiziral protikomunistični odpor. Medtem so Nemci selili njegovo družino, pozaprl brate in sestre, v Ljubljani pa so ga komunisti pričeli zasledovati in so nekajkrat celo naj streljali. Na večer, predno je bil ubit g. Peršuh, se je poslednjič vrnil iz Stajerske in naslednji dan bi se moral sestati s Peršuhom. Zaradi preutrujenosti je sestanek zamudil, ko je pa prišel, je bil Peršuh že mrtav. Ker zanj ni bilo več varno v Ljubljani, je septembra 1942 odšel na teren in v Borovnici organiziral "Vaško stražo".

S ponosom je nešteto krat povedal, da je bil prvi oficir na terenu. S svojimi fanti je šel skozi veliko borb po celi Notranjski. Med drugim je njegova posadka zasedla partizanski glavni štab na Krimu s partizansko zastavo in važnimi dokumenti s podpisom vrhovnega komandanta partizanske vojske Matija. To pismo je bilo objavljeno v dnevniku "Slovenski dom", zastava z dokumenti pa je bila razstavljena v Prešernovi ulici v Ljubljani.

Po italijanski okupaciji so se "Vaške straže" reorganizirale v "Domobrance" in Ludvik je bil med prvimi organizatorji Domobranstva. V Borovnici so bili takrat zbrani "Vaški stražarji" iz cele Notranjske in Borovniška posadka je šla takrat čez 600 mož z Ludvikom na čelu. Ko so potem prišli v Borovnico še drugi oficirji, je general Rupnik imenoval Ludvika za srezkega načelnika v Novem mestu. Predno pa je mogel nastopiti novo službo, so ga Nemci spomladi leta 1944 zaprli kot angleškega vojuna. Hoteli so ga odpeljati v Dachau, pa je medtem zbolel, in tako ostal v ljubljanskih policijskih zaporih do začetka maja 1945. Iz zapore je prišel na St. Jošt, kjer je prevzel komando za umik - preko Lučin, Škofje Loke in Tržiča na Ljubelj. Tam ga je polkovnik Leman, komandant gorske brigade, imenoval za svojega pomočnika. Po Lemanovi smrti je Ludvik prevzel

komando in vodil umik preko Ljubelja na Vetrinje. V Vetrinju ga je narodni odbor pritegnil med člane in ga določil za šefa policije. Ko so pričeli vračati domobrince, je takoj - na svojo roko - poslal svoje fante na Podrožico, da se prepričajo, če gredo transporti res v Italijo - žal - fantje so se vrnili z drugačnimi poročili. Kaj se je zgodilo vsi vemo.

Ludvik Kolman se je leta 1943 v Borovnici poročil z Maro Kos. Kot učiteljci ji je bilo prvo službeno mesto na St. Joštu nad Vrhniko. Odtod se je s sinom Joškom podala na pot v begunstvo in se ustavila v Lavantu, kamor je po Vetrinjski tragediji prišel tudi Ludvik, ko je bil tolmač pri angleški policiji v Lienzu na Tirolskem. Po odhodu Angležev se je z družino preselil v taborišče Pegez in od tam v Spittal ob Dravi. V Spittalu je kot vodja emigracijske pisarne na stotine ljudi pomagal emigrirati in se končno tudi sam z družino napotil v USA, kjer se je naselil v Waukeganu, 50 milj severno od velenesta Chicago, kjer še vedno živi s svojo družino. V Waukeganu se je s celotno družino rad udeleževal pri fari Matere božje - Mother of God, kjer so tudi končali otroci osnovno šolanje in so kar po vrsti prejemale nagrade in priznanja za najboljše ocene.

Ker sta oba, Ludvik in žena Mara zelo družabna človeka, gresta rada v družbo. Posebno pri srcu jima je družba Triglavov iz Milwaukeeja in sta kljub razdalji, vestna in dejavna člana društva. Za to društvo, kakor tudi za druga društva, je Ludvik večkrat imel izvirna in sodobna predavanja. Njuna hiša pa je bila vedno tudi hiša gostoljubja. V posebno čast sta si vedno štele obisk pokojnega škofa dr. Gregorija Rožmana.

Vseh osem otrok je končalo College in univerzo, razen zadnjega, ki letos pričinja High School. Trije so se medtem poročili: Joško, Mojca in Metka. - Joško je glavni konzultant na "Computer Department, Univ. of Illinois", poleg tega pa uči in predava na raznih seminarjih različnih univerz. Mojca je dosednja doktorat - Ph.D. iz primerjalnega jezikoslovja in sedaj predava na "University of Kuwait, State of Kuwait". Franček ima poleg diplome v "Aerospace Eng." še Masters Degree "Industrial Eng." - magna cum laude. Luček (Ludvik, ml.) je po prejemu diplome Masters Degree "Phis. Science", prešel na juridično, pravno fakulteto - kot njegov oče - in je letos končal z diplomom "Dr. Juris" - cum laude. Jelka je po graduaciji iz Univ. of Illinois šla v Nursing School in je sedaj "Nurse-Cardiac-Intensive Care". Metka, ki je tudi graduirala iz Univ. of Illinois, dela kot "Computer Analyst". Alenka, ki je študirala na Univ. of Illinois in na univerzi v Mainzu v Nemčiji, je letos dokončala z Masters Degree - "German Language and Literature".

Ko Ludvik Kolman ob svojem sedemdesetem letu gleda nazaj, je lahko ponosen na svojo družino. Ni bilo vse lepo, ni bilo vse lahko, nasprotno, več je bilo trpljenja in trdega dela. Z ženo Maro sta otroke lepo vzgojila. Dala sta jim nadvse lepo doto: vzgojo uma, predvsem pa vzgojo srca, saj je znano, da se v Kolmanovi družini veliko moli. Ker poleg skupne molitve, ki jo vsak dan opravijo (rožni venec!), oče sam še mnogo premoli, je izprosil svojim otrokom to, kar sam v življenju ni mogel imeti in doseči.

Čestitkam Tvoje družine k temu lepemu življenjskemu jubileju, Ludvik, se pridružujemo tudi Tvoji prijatelji in znanci. Obenem Ti čestitamo k uspehu in dosežkom Tvojih otrok. Zelim Ti božjega blagoslova še vnaprej, da bi z ljubljeno ženo Maro še dolga leta vživala lep življenjski popoldan in večer.

Prijatelj

(133)

PODPIRAJTE SLOVENSKE
TRGOVCE

JANEZ JALEN:

BOBRI

Prva knjiga

SAM

"Prav," je prikimal Sivi Volk in hotel oditi na prod med svoje borce, pa mu Jelen ni pustil. Naj prenoči na njegovem ležišču, je rekel, zase pa da ima tudi v drevaku postlano. Vstala sta od pojemajočega ognja. Za Ostrorogim je poskočil v drevak tudi Bevska.

Sivi Volk je kmalu zasmrčal. Jelen je bil pa čimdalje bolj buden. Odet z gorkim kožuhom, se je premetaval na vejah in na suhi travi. Vselej se je narahlo zazibal drevak pod njim, kakor bi ga hotel opomniti, da se pod Snežnimi gorami ne bo prepegljal po obširnem gorkem jezeru, polnem rib in ptičev. Seveda. Voditi rod Drznega Kozoroga. Lepo bi že bilo. Samo— Tam ni orjaških somov, da bi jih harpuniral, tam tudi ni Jezerne Rože, da bi občudovala njegovo drznost.

Na produ sta čepela oba stražarja. Pravkar sta spet priložila na ogenj. Visok plamen je vzplapolal. Bevska v drevaku se je prelegel. Med Kozorogovci je pa nekdo v spanju popačeno po volčje zatulil. Morebiti se mu je sanjalo, da teče v napad.

"Seveda. Če bi Jezerno Rožo vzel s sabo?" Ostrorog se je sam sebi začudil, kako more biti tako nespameten. To bi zatulil Sivi Volk. Da bi pa Roža postala njegova druga žena. Nak. Jezerno pozna. Kakšna je pa ona druga, pa niti ne ve. In pa—. Tršati Tur bi ježno zarulil, ko bi zvedel. In Kozorogovci in Turovci bi si postali za vedno sovražni. Turovci bi vdiral v njegovo lovišče.

Voda pred drevakom je narahlo pljusnila. Jelen je dvignil glavo. Ne, ni se motil. V svitu ognja je natančno razločil hrbet belega bobra. Ga je mar prišel svariti, naj ne nakoplje njegovi družini nesreče. Če si privedemo navzkriž, bi oboji hiteli pobijati bobre. Mi in oni. Vsak bi hotel odnesti čim največ plena. In še Brkati Som in Neokretni Karp bi posegla vmes. Somovi in Turovi bi si niti ne nasprotovali ne. Sinjeoka bo postala vendar žena Urnega Sulca. Si tudi sama tako želi. Kaj, če bi Kodrolasko odvedel s seboj pod Snežne gore? Nič. Turovce bi še bolj razdražil. In Tršati bi kar brž dal Jezerno Rožo Karpu.

"Nak, nak, nak!"

To bi se mu Neokretni v pest smejal. Bi se tudi lahko.

Ostrorogemu Jeleni so se sukal misli kakor drevak, če zaiče v vrtnec. Zavedel se je, da pogine, če jih ne spravi v pravem času nazaj v pravi tok.

Jelen je skoraj vso noč prebedel. Samo nekajkrat so mu same od sebe padle skupaj utrujene oči. Misli so se pa kar naprej vrtele kot drevak v najbolj divjem vrtincu.

Ostrorogega je iz dremavice prebudila straža, ki se je spet menjavala. Na jutranji strani se je že svitalo. Čez nebo se je pa zlivala rožnata zarja.

Jelen je sedel v drevaku. Ne. Pod Snežne gore ne more iti. Za sedaj prav gotovo ne. Le kako naj odgovori uju, da ga ne razžali?

Sivi Volk na skali se je tudi prebudil. Dvignil se je in široko in glasno zazdehal. Kakor bi bilo to nekako dogovorjeno zna-

menje, so Kozorogovci drug za drugim planili pokonci. Koj so se lotili mrzlega pečenega prašiča, ki jim je bil sinoči ostal. Volk je bil nekaj zakričal. Brž je eden izmed lovcev zabrodil v mrzlo vodo in vrgel zdaleč na skalo dokajšen konec pečenega hrbita.

"Pridi in jej!" je povabil Sivi Volk Ostrorogega.

Jelen je poskočil iz drevaka na skalo. Tik za njegovimi petami pa tudi Bevska.

Vzšlo je sonce. Volk, Jelen in Kozorogovci so se bili najedli. Klali so samo še kosti in izsrkavali mozeg. Nekateri so si pa že oprtovali loke in tule, zatikali nože za pas in segali po sulice.

Sivi Volk je vstal. Z njim vred tudi Ostrorog. Zaskrbelo ga je. Trdno je bil preverjen, da ga ujec vpraša, kako se je bil odločil. On pa še ni vedel, kaj naj reče.

Res se je Volk obrnil k Jeleni: "He," je pridvignil košate obrvi: "Kje si bil srečal medveda?"

Ostrorogemu je kar odleglo. Z iztegnjeno roko je brž začel razkazovati Sivemu Volku stransko pobočje pod Golo goro in mu dopovedovati, kje ima najbrž medved svoje prehode.

"Aha, že vem." Volk so se zaiskrile oči: "Če je v paši, nam težko uide. Vzemi orožje in pelji na prod."

Stopila sta v drevak. Bevska je silil za njima, pa ga je Jelen spodil nazaj na skalo. Pes je žalostno cvilil, ko ni smel z gospodarjem.

Na produ je Sivi Volk začel ukazovati. Razporedil je može in mladce, jim pokazal, kam naj gredo in kje naj obstanejo. Čakajo naj, dokler ne zaruka Jelen.

"Jelen?" Oglasil se je postaven možakar, kakor bi mu nekaj ne bilo prav.

"V lovišču Ostrorogega Jeleni smo." Volk je pokazal na Plamenolasca: "Zato naj on da znamenje za pogen."

Razšli so se. Na produ sta ostala samo dva stražarja. Sivi Volk je vodil s sabo nekaj najbolj drznih lovcev. Rinili so skozi goščave. V širokem loku so obšli lesnike in obstali pod skalami še vedno v sredi gozda.

Sivi Volk se je začel razgledovati. Nobena pohojena bilka ni ušla njegovim očem. Ostrorog je občudoval uja. Zdelo se mu je, da sledi, kakor prav pravi volk. V primeri z njim se je zdel sam sebi kakor neizkušeno otroče. Zamikalo ga je, da bi na vse drugo pozabil, na Karpa, na Sinjeoko in še na Jezerno in bi odšel kar koj s Sivim Volkom v obsežna lovišča pod Snežnimi gorami.

Sivi Volk je bolj z znamenji kakor z besedo razpostavil lovce. Po dva in dva. Zase in za nečaka je pridržal tesen prehod med dvema skalama. Vsak za svojo peč se bosta lahko prikrila in oba hkrati lahko napadla medveda. Nič se ne more pripetiti Ostrorogemu. Bo on čuval nad njim. Je že vse v redu.

Volk se je vzravnal in že odprl usta, da zatuli. Pa se je spomnil, da mora znamenje za začetek pogona dati Jelen. Namignil je Ostrorogemu: "Zarukaj!"

Tiho kakor maček se je Ostrorog povzpел na skalo. Napravil je z dlanmi trobilo pred usta in zajel polna prsa sape. Močan in globok ruk se je razlegel v jutranjo tišino po pobočju navzdol in na vse strani. Na vseh koncih in krajih se je odzvalo tuljenje volkov. Le lovci pod skalami so molčali in bili mirni, kakor bi nikogar nikjer ne bilo.

Čimdalje v tesnejšem loku in vedno bliže so besno tulili Kozorogovci. Nobena tolpa pravih volkov ne goni divjadi tako strnjeno.

V zajetem krogu se je nekaj divjadi prihuljilo v najbolj goste goščave, nekaj jo je pa begalo naokrog. Gonjači se niso zanj menili, da ne skaze pogona na medveda.

(Dalje prihodnjič)

ZA DVESTOLETNICO — Za 200-letnico ZDA tetovira S. Webb v Mt. Vernonu, N.Y., ameriškega orla z letnicama na roko, tistim, ki to žele in — plačajo.

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

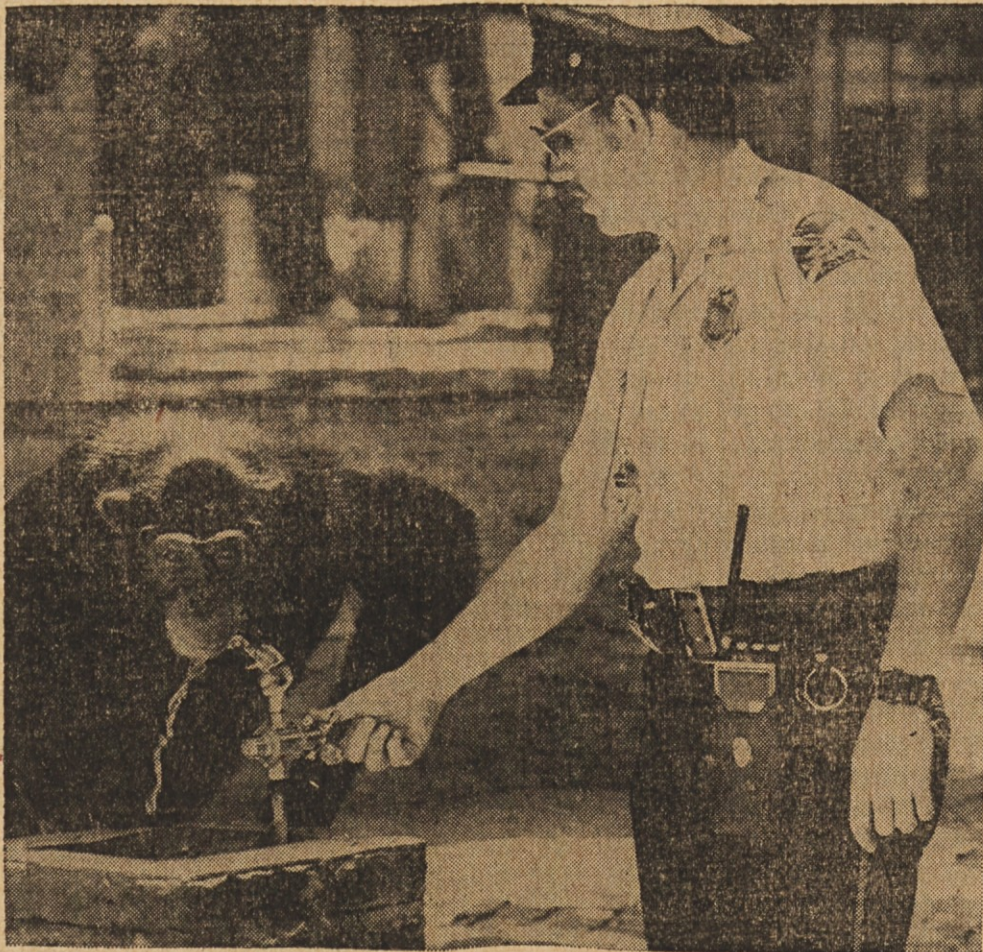
SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

S POMOČJO GRE LAŽJE — Stražnik v živalskem vrtu v St. Petersburgu v Floridi drži odprto pipo, ko si opica tolaži žejo.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA
KATOLIŠKA ZAVAROVALNA
ORGANIZACIJA V AMERIKI

• Mi izdajamo najmodernejše celo-živiljske in ustanovne (endowments) certifikate za mladino in odrasle od rojstva do 60. leta; vsote so neomejene nad \$1,000.

• Naša ugledna bratska organizacija Vam poleg zavarovalnine nudi tudi verske, športne, družabne in druge aktivnosti. Pri nas imate, na primer, priložnost udeležbe pri kegljanju, igranju košarke, itd.; nadalje se lahko udeležite plesov, poletnih piknikov, športnih turnej in božičnih prireditev za otroke.

• SLOVENC! PRIDRUŽITE SE SLOVENCEM!

• ZAPOMNI TE SI — PRI NAS DOBITE OSEBNO POZORNOST!

Za podrobnosti in pojasnila stopite takoj v stik s sledečimi tajniki/tajnicami (ali pa pišite v glavni urad: 351-353 N. Chicago St., Joliet, Ill. 60431).

AMELIA MRAMOR, društvo št. 85, Tel. 282-8530
1926 Nantucket Dr., Lorain

MICHAEL CERNE, društvo št. 101, Tel. 282-6216
1337 W. 38th St. Lorain

ROSEMARY DUH, društvo št. 224, Tel. 432-0458
1069 East 66th St., Cleveland

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve: okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil. Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St.

431-2088

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road

531-1235